

Basisschool PassePartout Van Wevelickhovenstraat 5 5931 KS Tegelen Tel [077] 373 27 68 www.passepartout.kerobei.nl passepartout@passepartout.kerobei.nl

Respect en Pestprotocol

Van Pesten naar Samenwerken

Basisschool PassePartout

Van Pesten naar samenwerken

Inhoud

Van Pesten naar Samenwerken

Van Pesten naar samenwerken

Van Pesten naar Samenwerken!

Pesten voorkomen, verminderen en stoppen

Overzichtschema: de 3 P's

Deel I

Ons Respect Protocol

Onze schoolbreed aanpak voor een respectvol klimaat

Niveau 1: Preventief, Participatief, positief

Respectprotocol niveau 1

Deel II

Het Dis-respect en Pestprotocol

Onze aanpak voor Disrespectvol gedrag inclusief Pesten

Disrespect protocol niveau 2

PassePartout anti-Pestprotocol

Voorwaarden aanpak pestproblemen

Wat verstaan wij onder pesten?

De betrokkenen

Mogelijke signalen

Doelstellingen van het protocol

Preventie

Als er dan toch wordt gepest

Het bieden van hulp

Kort samengevat de gang van zaken

Vangnet

Onze aanpak voor Disrespectvol gedrag- Onacceptabel gedrag

Het disrespect protocol op niveau 3

Basisschool PassePartout Van Wevelickhovenstraat 5 5931 KS Tegelen Tel [077] 373 27 68 www.passepartout.kerobei.nl passepartout@passepartout.kerobei.nl

Van Pesten naar Samenwerken!

Met onze PassePartout werkwijze sluiten we aan bij de nieuwe richtlijnen van de wetgeving Sociale Veiligheid

Samenwerken en preventie staan voorop in onze werkwijze om het pesten tegen te gaan. Daartoe werken we dagelijks samen aan het realiseren en in stand houden van een sociaal en veilig klimaat. We willen bewust aandacht geven aan wat we **willen** - de gewenste situatie-, en dat is een fijne sociale omgeving waar elk kind en elke volwassene zich gerespecteerd, gezien en gehoord voelt. Samen vormen wij een unieke leef-, leer- en werkgemeenschap: PassePartout. Samen zijn we daarmee ook verantwoordelijk om dit in stand te houden: zowel de kinderen als de leerkrachten en de ouders.

Samen werken aan een sociaal en veilig klimaat

De beste leeromgeving voor een kind is een veilige, sociale omgeving. Een omgeving waar je gezien en gehoord wordt. Waar je meetelt. Volwassenen – schoolleiders, leerkrachten en ouders – spelen een cruciale rol binnen een veilig, sociaal leven van elk kind. Binnen het onderwijs zijn zowel leerkrachten als ouders zeer betrokken bij de opvoeding en de (leer)ontwikkeling van hun kinderen. Dat laatste wordt door scholen wel eens anders gezien en ervaren. Wij willen juist het verschil maken door het partnerschap met ouders te vergroten, zeker ook als het om gedrag(sverandering) gaat. Ondanks het feit dat scholen dagelijks werken aan het creëren van een sociale veilige sfeer, komen er toch incidenten voor. De school is een afspiegeling van de samenleving en de thuisomgeving. Zowel leerkrachten als leerlingen hebben last van onveiligheid. Beiden komen (regelmatig) in aanraking met vormen van ongewenst of onacceptabel gedrag of incidenten, zoals pesten, vernielingen, agressie en geweld. Op onze school is dit niet anders. Het verschil is echter, dat we de kans op ongewenst en onacceptabel gedrag, waaronder ook pesten, zo minimaal mogelijk willen maken. Als het dan toch gebeurt, nemen we passende maatregelen.

Het pedagogisch klimaat is van grote invloed op de veiligheid in en rond de school, maar ook op de ontwikkeling van leerlingen en het bieden van goed onderwijs. Een veilig en prettig werkklimaat, zorgt voor een goede basis te leren.

Het pedagogisch klimaat is het best te omschrijven als de sfeer waarin de leerlingen, leerkrachten en andere medewerkers werken, leren en leven. Het is ook de wijze waarop de schoolleiding, het team en de leerlingen met elkaar omgaan en hoe prettig, veilig en vertrouwd zij zich ten opzichte van elkaar voelen en ten opzichte van de omgeving. Wanneer de school zorgt voor een positief, pedagogisch klimaat, leidt dit tot een motiverende en veilige leer- en leefomgeving. Aandacht voor leerlingen, het

Basisschool PassePartout Van Wevelickhovenstraat 5 5931 KS Tegelen Tel [077] 373 27 68 www.passepartout.kerobei.nl passepartout@passepartout.kerobei.nl

zorg- en adviesteam, onderwijsprogramma's en aandacht voor de sociale veiligheid dragen bij aan een veilige en vreedzame school.

Het creëren van een sociaal veilige omgeving is voor elk lid van de schoolgemeenschap belangrijk. Het is voor scholen een dagelijkse uitdaging. Dit kan de school niet alleen. Samenwerking is erg belangrijk. Veiligheidsproblemen lossen scholen het best op door een nauwe samenwerking met leerlingen, ouders en externe partners.

Intensief samenwerken met alle partners

PassePartout werkt intensief aan het realiseren en instandhouden van een sociaal en veilig klimaat. Daartoe zijn vele afspraken met elkaar afgestemd en vastgelegd (schoolveiligheidsplan en uitwerkingen van beleid, protocollen en werkwijzen in documenten). Het MT (directeur en teamleiders) werkt nauw samen met de groepsleerkrachten om het sociale klimaat voor elk kind te waarborgen.

Pesten voorkomen, verminderen en stoppen

Dit document beschrijft onze visie op Sociaal Veilig klimaat. Een intensieve samenwerking met alle partners en een schoolbreed goed afgestemde aanpak zijn een voorwaarde.

Onze visie is: pesten voorkomen door een **preventieve en pro-actieve aanpak**. Toch zullen er altijd situaties van pesten kunnen voorkomen. Het is dan belangrijk om te weten hoe we met dergelijke situaties omgaan. We zetten dan **onze curatieve aanpak** in.

In ons aangepast pestprotocol onderscheiden we twee delen:

Deel I Het Respectprotocol De preventieve en proactieve aanpak

Deel II Het Dis-respect en Pestprotocol De curatieve aanpak

Deze indeling maakt dus meteen duidelijk waar we voor staan:

“Een respectvolle schoolgemeenschap waarin een ieder gezien en gehoord wordt, maar ook waar we schoolbreed verwachtingen hebben om samen Pesten te kunnen Stoppen, door kinderen, door leerkrachten, door ouders.”

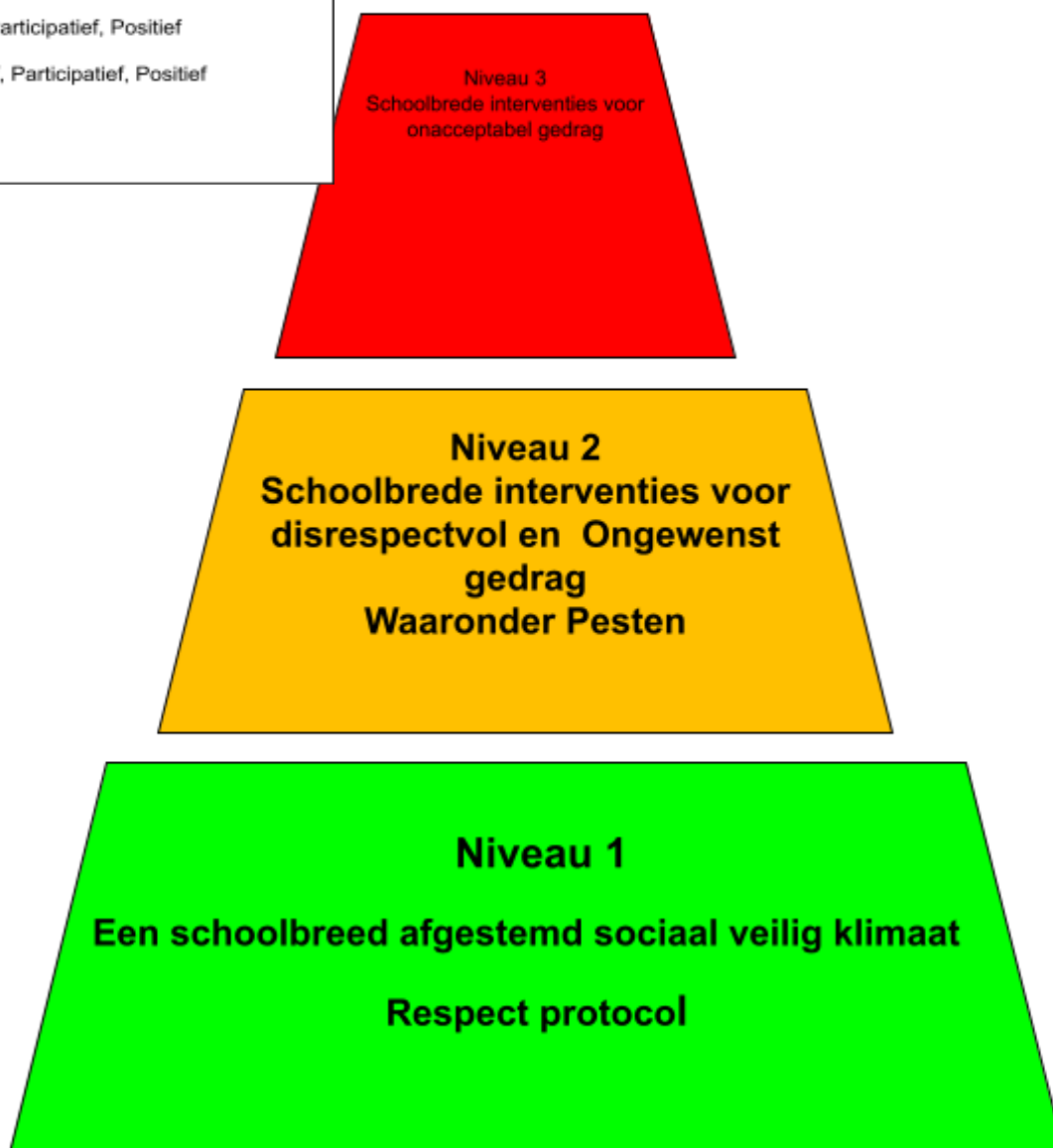

Basisschool PassePartout Van Wevelickhovenstraat 5 5931 KS Tegelen Tel [077] 373 27 68 www.passepartout.kerobei.nl passepartout@passepartout.kerobei.nl

Overzichtschema: de 3 P's

Niveau 3: Passend, Participatief, Positief
Niveau 2: Precies, Participatief, Positief
Niveau 1: Preventief, Participatief, Positief

Permanente
coördinatie en
monitoring op
alle niveaus

Basisschool PassePartout Van Wevelickhovenstraat 5 5931 KS Tegelen Tel [077] 373 27 68 www.passepartout.kerobei.nl passepartout@passepartout.kerobei.nl

Deel I

Ons Respectprotocol

Basisschool PassePartout Van Wevelickhovenstraat 5 5931 KS Tegelen Tel [077] 373 27 68 www.passepartout.kerobei.nl passepartout@passepartout.kerobei.nl

Onze schoolbrede aanpak voor een respectvol klimaat

Niveau 1: Preventief, Participatief, positief

Wanneer we werken aan een krachtige, sociale en veilige basis zullen we veel problemen – ongewenst en onacceptabel gedrag – kunnen voorkomen.

Niveau 1 werkt preventief op de niveaus 2 en 3. Alle kinderen van PassePartout krijgen een schoolbreed aanbod waarin ze leren veilig, verantwoordelijk en respectvol met elkaar om te gaan.

Preventief	Want hiermee voorkomen we veel problemen. We denken van tevoren na hoe we samen een veilig klimaat kunnen creëren. Dit staat verwoord in dit deel I, we noemen dat het respectprotocol.
Participatief	Willen we een permanent veilig en sociaal klimaat realiseren, dan kan dit alleen bereikt worden als we allemaal samenwerken en onze verantwoordelijkheid nemen. De leerkrachten hebben de verantwoordelijkheid om onder leiding van het MT dagelijks een veilig klimaat te garanderen. Maar dat kunnen ze alleen bereiken wanneer leerlingen bewust verantwoordelijk gemaakt worden om hieraan bij te dragen. Ook het positieve partnerschap met ouders hoort hierbij. Iedereen participeert mee!
Positief	Positiviteit werkt het best naar onze mening. Vandaar dat we in niveau 1 veel aandacht besteden aan positieve communicatie, het bekrachtigen van elk lid van de schoolgemeenschap van positief gedrag.

Respectprotocol niveau 1; Preventief, Participatief, positief

Ons respect protocol ziet er als volgt uit:

- 1) Schoolbrede gedragsafspraken en gedragsverwachtingen (gedragscode)
 - Schoolbrede gedragsregels (bijv. speelplaats/ verwerkingsstraat/ bieb/ klas)
 - We gaan als basis uit van positief gedrag en onderling communiceren
- 2) Schoolbrede aanpak en afstemming:
 - de SOEMOkaarten en Poppies
 - Leerlingen weten duidelijk het verschil tussen plagen en pesten
- 3) Kindgesprekken
 - 3 tot 5 kindgesprekken per schooljaar
 - Ouder-kindgesprekken op aanvraag van leerkrachten of ouders
- 4) Bindingsdagen
 - PassePartout-bindingsdagen bij aanvang aan het schooljaar
- 5) Positief partnerschap met ouders
 - Positieve gesprekken met ouders
 - Ouders mee laten denken in geledingen als klankbordgroep, MR. OV
 - Ouders activiteiten laten uitvoeren t.b.v. de leerlingen
 - Helpende handjes bij activiteiten, workshops en luizenscreenteam
- 6) Het schoolveiligheidsplan
 - De link naar het schoolveiligheidsplan is te vinden in de schoolgids en op te vragen via MT van de school.
- 7) De coördinatie en monitoring van het veilig klimaat
 - het leerling volgsysteem SEO: ZIEN! en KIJK!
 - groepsbesprekingen op groeps/unit en schoolniveau
 - ouder-enquêtes/gesprekken/dialogen

Basisschool PassePartout Van Wevelickhovenstraat 5 5931 KS Tegelen Tel [077] 373 27 68 www.passepartout.kerobei.nl passepartout@passepartout.kerobei.nl

Deel II

Het Disrespect en Pestprotocol

Basisschool PassePartout Van Wevelickhovenstraat 5 5931 KS Tegelen Tel [077] 373 27 68 www.passepartout.kerobei.nl passepartout@passepartout.kerobei.nl

Onze aanpak voor Disrespectvol gedrag inclusief Pesten

Niveau 2 is het niveau van disrespectvol, ongewenst gedrag. Niveau 1 –wanneer dit krachtig staat – voorkomt en verkleint de problemen op niveau 2. Toch zullen er altijd probleemsituaties zijn, maar wel minder.
Een goed afgestemde aanpak op niveau 2 werkt weer preventief naar niveau 3.

Niveau 2 : Precies, Participatief en Positief

- Precies** Op dit niveau hebben we te maken met groepjes leerlingen of groepen die tijdelijk uit balans zijn; risicosignaal . Zij profiteren van de basisaanpak van niveau 1, maar hebben iets meer nodig. Een intensievere, en preciezere aanpak.
Om een precieze aanpak te ontwerpen wordt gebruikt gemaakt van data uit volgsystemen, observaties en gesprekken (met leerkrachten, leerlingen en ouders).
Zo kan er een preciezere aanpak bedacht en uitgevoerd worden.
Specifiek voor Pesten volgen we dus een precieze aanpak in de vorm van ons pestprotocol.
- Participatief** In aansluiting op niveau 1 is op niveau 2 de participatie van allen van groot belang. Zowel de kinderen zelf, als ook hun ouders worden intensief betrokken in het proces van oplossen. Zij participeren mee. Ook de teamleider wordt op dit niveau betrokken.
Participatief betekent ook dat we de groep – de leerlingen – mee verantwoordelijk maken om het disrespectvolle gedrag van andere te helpen stoppen. We zetten daar onder andere de PBS STOP-technieken in, die preventief in alle groepen worden aangeleerd. Ook de OPA-methode (oplossingsgerichte aanpak tegen pesten) is daar een voorbeeld van.
- Positief** We willen zodanig werken dat onze benadering duidelijk is, maar altijd positief.
Dat betekent op niveau 2: positieve relaties met kinderen behouden, juist ook die kinderen die ongewenst gedrag vertonen. Maar wel heel duidelijk en consequent blijven in onze aanpak. Het kind kan het ongewenste gedrag herstellen en oplossen en neemt daar verantwoordelijkheid voor. Daarna kan het zonder gezichtsverlies weer deelnemen aan de groepsprocessen.
Positief betekent echter ook dat we heel duidelijk zijn en grenzen trekken. Disrespectvol gedrag en daarmee pesten is voor ons onacceptabel. We nemen maatregelen die de veiligheid en positiviteit voor allen beschermen.

Basisschool PassePartout Van Wevelickhovenstraat 5 5931 KS Tegelen Tel [077] 373 27 68 www.passepartout.kerobei.nl passepartout@passepartout.kerobei.nl

Disrespect protocol niveau 2: Precies, Participatief en Positief

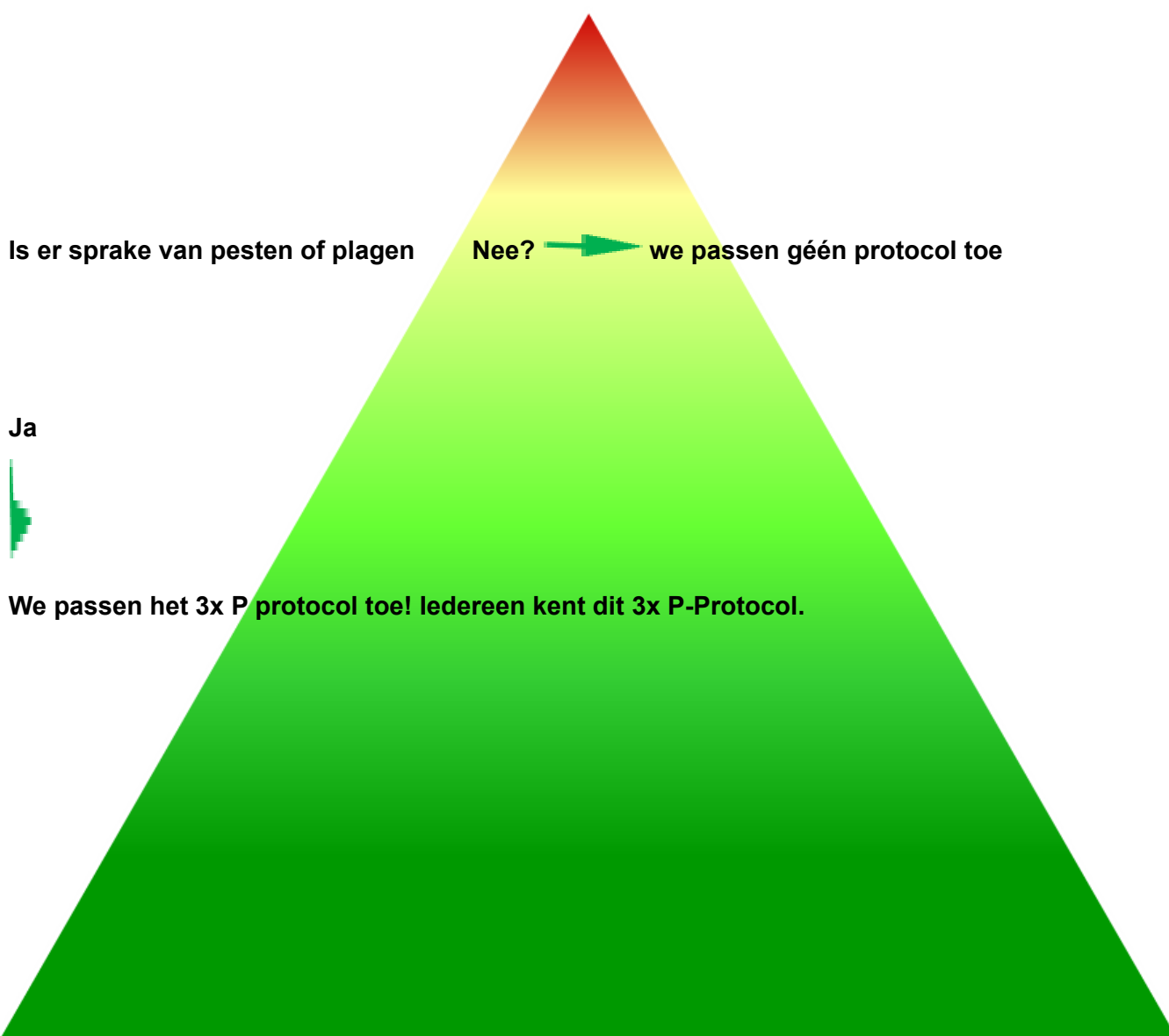
Ons disrespect protocol ziet er als volgt uit:

- 1) Consequenties en maatregelen bij ongewenst gedrag
- 2) Incidentenregistratie van ongewenst gedrag
 - vastleggen in leerlingdossier binnen ParnasSys
- 3) Het pestprotocol, inclusief de OPA methode
- 4) Interventies op niveau 2
- 5) Partnerschap met ouders
- 6) Dossiervorming
- 7) Permanente monitoring pestproblematiek tot en met groep 8

Basisschool PassePartout Van Wevelickhovenstraat 5 5931 KS Tegelen Tel [077] 373 27 68 www.passepartout.kerobei.nl passepartout@passepartout.kerobei.nl

PassePartout anti-Pestprotocol

Basisschool PassePartout Van Wevelickhovenstraat 5 5931 KS Tegelen Tel [077] 373 27 68 www.passepartout.kerobei.nl passepartout@passepartout.kerobei.nl

Voorwaarden aanpak pestproblemen

De volgende voorwaarden moeten op een school aanwezig zijn om op een goede manier met pesten om te gaan:

- Pesten moet door alle partijen als probleem worden gezien.
Met partijen bedoelen we leerlingen, onderwijzend en niet- onderwijzend personeel en ouders.
- De school moet pesten willen voorkomen. We moeten preventief bezig zijn en niet op pestproblemen wachten.
- De leerkrachten moeten pesten kunnen signaleren en weten het verschil tussen plagen en pesten.
- Als pesten de kop opsteekt dan moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Voorbeeldgedrag van volwassenen binnen school is van groot belang. In de houding van alle medewerkers moeten kinderen kunnen aflezen, dat wij respect hebben voor elkaar en voor alle kinderen op onze school. Wij moeten in ons gedrag duidelijk laten zien wat wij verstaan onder een veilige school.
- Onze school moet beschikken over een herkenbare aanpak. Als ouders/verzorgers menen dat de school in gebreke is gebleven bij het oplossen van een pestprobleem volgens dit protocol dan kunnen zij allereerst terecht bij het managementteam. Pas wanneer ook deze afhandeling niet tot tevredenheid leidt, is een beroep op de klachtenregeling mogelijk. Op elke school zijn daarvoor door ons bestuur twee contactpersonen benoemd. Op PassePartout zijn dat de volgende personen: Kim Flos en Michael Janssen (kim.flos@kerobei.nl en michael.janssen@kerobei.nl)

De taak van deze contactpersonen is de klager te verwijzen naar de vertrouwenspersoon die door het bestuur is ingesteld. De vertrouwenspersoon gaat eerst na of door bemiddeling een oplossing kan worden bereikt. De vertrouwenspersoon kan de klacht doorgeleiden naar de klachtencommissie, die eveneens door het bestuur is ingesteld. Deze commissie moet zijn samengesteld volgens voorschriften die door de wet zijn bepaald. Deze klachtencommissie zal de klacht afhandelen, zoals in de klachtenregeling staat aangegeven. De regeling ligt op school ter inzage.

Om aan deze voorwaarden te voldoen zijn er in dit protocol hoofdstukken ter informatie opgenomen. Ook is te lezen hoe wij preventief werken om pesten te voorkomen. De aanpak is terug te vinden in het hoofdstuk "Als er dan toch wordt gepest."

Wat verstaan wij onder pesten?

Op onze school zien wij de volgende zaken als pesten:

- Buitengesloten of genegeerd worden.
- Uitgescholden worden vanwege het anders zijn, bv. kleding, uiterlijk, gedrag
- Door een groepje kinderen zonder reden geslagen worden.
- Bedreigd worden, dat je geslagen wordt als je de volgende keer geen geld, snoep of iets dergelijks meeneemt.
- Chantage, onder dwang handelingen laten verrichten
- Als dit steeds bij hetzelfde en door hetzelfde kind(eren) gebeurt en meerdere keren per week of per dag, dan is er sprake van *structureel pesten*. Om duidelijk te maken wat wij specifiek pestgedrag vinden volgen hier een aantal voorbeelden:

Fysiek:

- Trekken en duwen, spugen.
- Schoppen, slaan en laten struikelen.
- Krabben, bijten en haren trekken.

Verbaal:

- Vernederen
- Schelden
- Dreigen
- Belachelijk maken, uitlachen bij lichaamskenmerken of bij een verkeerd antwoord in de klas.
- Kinderen een bijnaam geven op grond van door de kinderen als negatief ervaren kenmerken.
- Gemene briefjes schrijven om een kind uit een groepje te isoleren of echt steun te zoeken om samen te kunnen spannen tegen een ander kind.
- Het benutten van sociale media, denk aan e-mail of What's app om iemand te vernederen, uit te schelden, te bedreigen, belachelijk te maken.
- Discriminerende opmerkingen

Intimidatie:

- Een kind achterna blijven lopen of een kind ergens opwachten.
- Iemand in de val laten lopen, de doorgang versperren of klem zetten tussen de fietsen.
- Dwingen om bezit dat niet van jou is af te geven.
- Een kind dwingen bepaalde handelingen te verrichten, bijvoorbeeld geld of snoep meenemen.

Isolatie:

- Steun zoeken bij andere kinderen dat het kind niet wordt uitgenodigd voor partijtjes en leuke dingen.
- Uitsluiten: het kind mag niet meedoen met spelletjes, niet meelopen naar huis, niet komen op de klassenuif.

Stelen of vernielen van bezittingen:

- Afpakken van schoolspullen, kleding of speelgoed.
- Beschadigen en kapotmaken van spullen: boeken bekladden, schoppen tegen en gooien met een schooltas, banden van de fiets lek steken.

De piek van het pesten ligt tussen 8 en 14 jaar, maar ook bij lagere en hogere leeftijdsgroepen wordt er gepest.

De inzet van het pestgedrag is altijd macht door intimidatie. Bij dit echte pestgedrag zien we ook altijd de onderstaande rolverdeling terug bij een aantal betrokkenen.

De betrokkenen:

Het gepeste kind

Sommige kinderen hebben een grotere kans om gepest te worden dan anderen. Dat kan komen door uiterlijke kenmerken, maar het heeft vaker te maken met vertoond gedrag. Uit onderzoek blijkt dat kinderen gepest worden in situaties waarin pesters al de kans krijgen om een slachtoffer te pakken te nemen. Er is dan al sprake van een onveilige situatie, waarbinnen een pester zich kan manifesteren en zich daarin ook nog verder kan ontwikkelen.

Kinderen die gepest worden doen vaak andere dingen dan de meeste leeftijdgenoten in hun omgeving. Ze spelen een ander instrument, doen aan een andere sport of zitten op een

De pester

Kinderen die pesten zijn vaak juist fysiek en verbaal de sterksten uit de groep. Ze kunnen zich permitteren zich agressiever op te stellen en ze reageren dan ook met dreiging van geweld of de indirecte inzet van geweld. Pesters lijken in eerste indruk populair te zijn in een klas, maar ze dwingen hun populariteit in de groep af door te laten zien hoe sterk ze zijn en wat ze allemaal durven. Met het vertoonde pestgedrag gaat ze dat gemakkelijk af en ze creëren meelopers. Pesters hebben ook feilloos in de gaten welke kinderen gemakkelijk aan te pakken zijn en als ze zich al vergissen,

andere clubje. Ze zijn goed in vakgebieden of juist niet goed. Er zijn helaas aanleidingen genoeg om door anderen gepest te worden mits de pesters daar de kans voor krijgen vanuit de situatie. Veel kinderen die worden gepest hebben een beperkte weerbaarheid. Ze zijn niet in staat daadwerkelijk actie te ondernemen tegen de pestkoppen en stralen dat dan ook uit naar hun kwelgeesten. Vaak zijn ze angstig en onzeker in een groep, ze durven weinig of niets te zeggen, omdat ze bang zijn om uitgelachen te worden. Deze angst en onzekerheid worden verder versterkt door het ondervonden pestgedrag, waardoor het gepeste kind in een vicieuze cirkel komt waar het zonder hulp zeker niet uitkomt. Gepeste kinderen voelen zich vaak eenzaam, hebben in hun gepeste omgeving geen vrienden om op terug te vallen en kunnen soms beter met volwassenen opschieten dan met hun leeftijdgenoten. Jongens die worden gepest horen bijna nooit tot de motorisch beter ontwikkelde kinderen.	gaan ze direct op zoek naar een volgend slachtoffer Het profiel van de pester is sterk zelfbevestigend, hij ziet zichzelf als een slimme durfal die de 'dommerds' de loef afsteekt en ze dat ook bij herhaling laat merken. "Wie maakt mij wat?" staat met grote letters op het voorhoofd geschreven. Aan het pesten kunnen verschillende zaken ten grondslag liggen. Het komt regelmatig voor dat een pestkop een kind is dat in een andere situatie zelf slachtoffer is of was. Om te voorkomen weer het mikpunt van pesten te worden, kan een kind zich bijvoorbeeld in een andere omgeving dan die van zijn slachtofferrol, vervolgens als pester gaan opstellen en manifesteren. Ook jaloezie of compensatiegedrag kunnen hieraan ten grondslag liggen. Een pester heeft vaak niet in de gaten wat hij bij een ander teweeg brengt.
---	--

[De meeloper](#)

Het specifieke kenmerk van een meeloper is de grote angst om zelf in de slachtofferrol te geraken. Maar het kan ook zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en denken daardoor in populariteit mee te liften met de pester in kwestie.

Voorals meisjes doen nogal eens mee met pesten om een vriendin te kunnen behouden. Als kinderen actiever gaan mee pesten in een grotere groep voelen ze zich minder betrokken en verantwoordelijk voor wat er met pesten wordt aangericht. Alles wat in een groep gebeurt laat het individueel-denken meer en meer achter zich en zo kan met name groepsgedrag leiden tot excessen die achteraf voor iedereen inclusief de pesters onacceptabel zijn.

Basisschool PassePartout Van Wevelickhovenstraat 5 5931 KS Tegelen Tel [077] 373 27 68 www.passepartout.kerobei.nl passepartout@passepartout.kerobei.nl

Mogelijke signalen van pestslachtoffers:

- Vaak alleen staan in de pauze.
- Tijdens de pauze bij de pleinwacht gaan staan.
- Een spel is “toevallig” steeds net begonnen als hij of zij erbij komt.
- Vaak alleen met jongere kinderen spelen.
- Niet naar buiten willen op school.
- Zuchten, piepen en steunen van andere kinderen, als het betreffende kind een idee oppert, dat wel geaccepteerd zou worden indien een ander kind dat idee aangedragen zou hebben.
- Veel geroddels in de groep.
- Andere kinderen laten zich negatief uit over familieleden van dat kind.
- Indien andere kinderen alles maar stom vinden van het betreffende kind, m.b.t. kleding, haardracht, keuze van de rugzak e.d.
- Als andere kinderen negatiever reageren op een fout van het kind, dan dat ze doen bij hun andere klasgenoten.
- Het kind wil niet meer naar school of geeft aan zich ziek te voelen.
- Bepaalde kleren niet meer aan wil hebben naar school, de club of.....
- Het kind is gauw boos of prikkelbaar.
- Het kind wil niet meer buiten spelen en sluit zich op in huis.
- Het kind wordt niet (meer) uitgenodigd op partijtjes van klasgenoten.
- Het kind wordt niet gevraagd bij activiteiten waarbij moet worden samengewerkt.
- Het kind krijgt vervelende appjes of berichten binnen via sociale media

Indien bovengenoemde signalen opvallen dient dit direct doorgegeven te worden aan de groepsleerkracht van het kind.

Als één of meerdere van deze signalen opgepikt worden, kan het kind gepest worden, maar het hoeft niet. Dan wordt het kind gevraagd of het vermoeden van pesten klopt, of dat er “iets” anders aan de hand is.

Doelstellingen van het protocol

Wij, leerkrachten van basisschool PassePartout, willen streven naar een pestvrije school. We vinden dat we er alles aan moeten doen om kinderen die een groot deel van hun tijd op school doorbrengen, een zo veilig mogelijke omgeving te garanderen.

Preventie

Op basisschool PassePartout wordt gewerkt met preventieve middelen zoals:

- Poppies: Interactiewijzer jonge kind. Dit wordt gebruikt in de Unit 1/2

Met de Poppies proberen we de kleuters de taal te geven om gedrag te bespreken. We beperken ons hier tot vier gedragingen: poppie baasje, poppie tegen, poppie verlegen en poppie mee. Door rollenspel leren ze dat we ons kunnen gedragen als een poppie en dat we kunnen kiezen voor een gedrag. Gedrag is zo te beïnvloeden. Belangrijk is dat de kinderen deze vaardigheden bezitten en ze leren in de juiste situatie toe te passen.

- SOEMO kaarten

In de groepen 1 t/m 8 worden de SOEMO kaarten preventief ingezet. Dit is een methode voor de sociaal emotionele ontwikkeling. Leerkrachten bepalen samen met de leerlingen (en/of na.v. observaties) welke onderwerpen centraal staan.

- Interactiewijzer

Ook voor de oudere kinderen kan de interactiewijzer ingezet worden om zicht te krijgen op een gedragsprobleem en de bijbehorende interactieprocessen (zowel leerlingen als volwassenen).

- Sociogram

Het sociogram wordt gebruikt indien dit nodig is om relaties in een groep zichtbaar te maken.

- Leerlingvolgsysteem ZIEN! en KIJK!

De leerlingen van unit 1/2 worden gevolgd middels de observatieonderdelen binnen KIJK! Deze worden overgedragen naar de unit 3/4. Vanaf unit 3/4 zetten we de observatielijsten (door de leerkrachten ingevuld) en de vragenlijsten (door leerlingen vanaf unit 5/6 ingevuld) in.

- Sociale Media gastlessen en ouderbijeenkomst

(Twee-) Jaarlijks vindt er een speciale gastles met bijbehorende ouderavond plaats waarbij leerlingen en ouders bewust worden gemaakt van de gevaren en voordelen die sociale media met zich meebrengen. Daarnaast is er binnen thema's en naar behoefte binnen klassen ruimte voor specifieke lessen als bijv. what's happy.

Basisschool PassePartout Van Wevelickhovenstraat 5 5931 KS Tegelen Tel [077] 373 27 68 www.passepartout.kerobei.nl passepartout@passepartout.kerobei.nl

Als er dan toch wordt gepest....

Als er toch gepest wordt worden achtereenvolgens de volgende stappen ondernomen:

1. Indien er sprake is van incidenten betreffende pestgedrag wordt dat met de betrokken kinderen **besproken door de leerkracht** van het kind. Dit gesprek staat niet op zichzelf maar er vindt regelmatig een gesprek plaats om het probleem aan te pakken. Van dit gesprek worden aantekeningen gemaakt in het leerlingdossier van zowel de pester als het gepeste kind.

2 Meelopers en de overige groepsleden aanspreken.

De meeloper zien wij als een passieve pester. Hij is medeplichtig. Blijft op afstand. Doet niets om het pesten te stoppen. Hij neemt het niet op voor het slachtoffer. Hij lacht mee met de pester omdat hij bang is om zelf slachtoffer van de pester te worden. Het pestgedrag wordt met de groep besproken. Informatie over pestgedrag valt niet onder "klikken". De groep moet dit duidelijk ervaren. Wijs de groep nog eens op de omgangs- en gedragsregels. De groep kan een positieve invloed hebben op het pestprobleem.

3. Indien er sprake is van *structureel pestgedrag* worden **de ouders van de pester** in het bijzijn van de pester **op de hoogte gesteld** van de ongewenste gebeurtenissen in een gesprek op school. Dit gebeurt door de groepsleerkracht. Aan het eind van dit kind-oudergesprek worden de afspraken met de pester uitdrukkelijk doorgesproken en ook vastgelegd in het leerlingdossier. Ook de op te leggen sancties bij overtreding van de afspraken worden daarbij vermeld. Gedacht kan worden aan uitsluiting van met name de situaties die zich in het bijzonder lenen voor pestgedrag. Er is een achterwacht waar het kind eventueel naar toe gestuurd kan worden.

4. Indien het probleem zich toch blijft herhalen **meldt** de leerkracht dit **gedrag aan het managementteam** van de school. De leerkracht heeft (data van de) gebeurtenissen vastgelegd in ParnasSys (leerlingdossier). Tevens worden de verslagjes van de gevoerde gesprekken en de gemaakte afspraken vastgelegd.

5. **Een lid van het management team roept de ouders op school voor een gesprek.** Ook het kind kan in dit eerste gesprek betrokken worden. De leerkracht is ook bij dit gesprek aanwezig. Het lid van het management team gaat uit van het opgebouwde archief van de leerkracht en vult dit archief verder aan met het verloop van de gebeurtenissen.

Basisschool PassePartout Van Wevelickhovenstraat 5 5931 KS Tegelen Tel [077] 373 27 68 www.passepartout.kerobei.nl passepartout@passepartout.kerobei.nl

6. Indien het gedrag niet verbetert kan er een [aanmelding](#) plaatsvinden bij externe hulpinstanties/commissie bovenschoolse ondersteuning.

7. Als dit alles niet werkt kan er overgaan worden op time-out, schorsing en [verwijdering](#) van de leerling van de school. Dit gebeurt in een aantal stappen: De ouders worden gehoord over het voornemen van de time-out/schorsing/verwijdering; Als het voornemen van verwijdering overeind blijft, overhandigen we een gemotiveerd, schriftelijk besluit waarbij wordt gewezen op de mogelijkheid om bezwaar in te dienen; Ouders kunnen binnen zes weken een bezwaarschrift indienen; Het bevoegd gezag is verplicht om de ouders te horen over het bezwaarschrift; Het bevoegd gezag moet binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift beslissen. De school meldt dit bij de leerplichtambtenaar en vult een specifiek document in op de site van de onderwijsinspectie.

Het bieden van hulp

Hulp aan het gepeste kind:

De begeleiding van het gepeste kind is van groot belang. Het kind is eenzaam en slachtoffer en heeft recht op zorg vanuit de school. Deze zorg wordt gegeven door leerkrachten, teamleiders en /of co-teachers. Naast het voorkomen van nieuwe ongewenste ervaringen staat het verwerken van de ervaringen en het herstelrecht centraal. Dit gebeurt door achtereenvolgens:

- Het gepeste kind wordt altijd gesteund
- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest. Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten. Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. Het is belangrijk de leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Proberen de sterke kanten van de leerling te benadrukken.
- Beloon de leerling als deze zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).
- Investeren in het aanleren van sociale vaardigheden.
- Investeren in het groepsklimaat.
- Voorbeeldgedrag.
- Ontvangen van herstelrecht door de pester(s).

Gesprekken moeten liefst plaatsvinden met een vertrouwenspersoon, bij voorkeur de leerkracht van het kind. Het is van belang naast incidentele momenten ook vaste momenten van gesprek in te bouwen waarin het kind gevraagd wordt naar de gewenste vooruitgang. Het doel is tweeledig: zowel het

Basisschool PassePartout Van Wevelickhovenstraat 5 5931 KS Tegelen Tel [077] 373 27 68 www.passepartout.kerobei.nl passepartout@passepartout.kerobei.nl

signaleren van nieuwe prikkels als het verwerken van de eerdere ervaringen. Let erop dat je het gepeste kind niet over beschermt. bijvoorbeeld door naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen. Van alle gesprekken worden verslagen gemaakt. Lukt het de leerkracht zelf om bepaalde redenen (organisatie, tijdgebrek) niet gesprekken met de leerling te voeren kan men overgaan op het invoeren van zorggesprekken door speciale leerkracht/ co-teacher of teamleider.

Hulp aan de pester:

De pesters hebben in ons pedagogisch stelsel ook recht op hulp. Zij zijn niet in staat om op een normale wijze met anderen om te gaan en hebben daar onze hulp bij nodig. Die hulp kan bestaan uit de volgende activiteiten:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).
- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden, sorry zeggen is niet genoeg, het zogenaamde herstelrecht.
- Ingaan op positieve situaties en dit uitvergroten.
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt. Het pestgedrag wordt binnen het team van de school gemeld zodat alle teamleden alert kunnen zijn.
- Leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten? *
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, kinderpsycholoog en coaching.
- Indien dit alles niet leidt tot een verbetering zal de ouders geadviseerd worden te kijken naar een andere school voor hun kind.

Van alle gesprekken met de pester en /of ouders worden verslagen gemaakt. Ouders dienen op de hoogte te zijn van de gesprekken.

Basisschool PassePartout Van Wevelickhovenstraat 5 5931 KS Tegelen Tel [077] 373 27 68 www.passepartout.kerobei.nl passepartout@passepartout.kerobei.nl

Hulp aan de zwijgende middengroep en de meelopers:

De zwijgende middengroep is als eerder beschreven in dit stuk van cruciaal belang in de aanpak van het probleem. Als de groep eenmaal in beweging is gebracht, hebben kinderen die pesten veel minder te vertellen. Deze middengroep moet worden gemobiliseerd, niet alleen door de leerkracht, maar ook door de ouders. Dit kan gebeuren door; gesprekken, voorbeeldgedrag benoemen, rollenspel, bespreken van omgangsregels en verwachtingen, afnemen van een sociogram. We belonen positief gedrag!

Hulp aan de ouders:

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat of via sociale media, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport/hobby.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- Besteed extra aandacht aan uw kind
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport of deel te laten nemen aan een club
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Spreek positief en oordeel niet.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Basisschool PassePartout Van Wevelickhovenstraat 5 5931 KS Tegelen Tel [077] 373 27 68 www.passepartout.kerobei.nl passepartout@passepartout.kerobei.nl

Kort samengevat:

“Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Leerkrachten en ouders uit de ouderraad en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit PESTPROTOCOL waardoor dit protocol beleid is van de school

Vangnet

- 1) Signaleren door ouder(s)/leerkracht
- 2) Gesprek betrokken partijen door de leerkracht
- 3) Afspraken/handelingen vastleggen, uitvoeren en evalueren
- 4) Inschakelen MT
- 5) Time-out/ Schorsing
- 6) Externe hulp
- 7) Verwijdering

Basisschool PassePartout Van Wevelickhovenstraat 5 5931 KS Tegelen Tel [077] 373 27 68 www.passepartout.kerobei.nl passepartout@passepartout.kerobei.nl

Onze aanpak voor Disrespectvol gedrag- Onacceptabel gedrag

Niveau 3 is het niveau van disirectvol, onacceptabel gedrag. Niveau 1 en niveau 2 –wanneer dit krachtig staat – voorkomt en verkleint de problemen op niveau 3. Toch zullen er altijd probleemsituaties zijn, maar wel minder dus.

Niveau 3 bespreekt de schoolbrede aanpak bij onacceptabel gedrag = grensoverschrijdend gedrag. Het geeft aan hoe te handelen bij onacceptabel gedrag.

Niveau 3 : Passend, Participatief en Positief

Passend	Het mag duidelijk zijn dat op niveau 3 sprake is van uitzonderlijke gedragssituaties. De complexiteit van problematieken maakt dat er individuele aanpakken bedacht worden. Het is een zeer intensieve benadering van de problematiek. Passend en op maat, voortdurend door zowel leerling, als leerkracht en ouder gemonitord. Veelal met hulp van externe deskundigen.
Participatief	Ook hier is de participatie van allen erg belangrijk. Zeker op het zeer intensieve niveau zal er veel communicatie plaats vinden tussen alle betrokkenen ten einde een goed resultaat te behalen.

Basisschool PassePartout Van Wevelickhovenstraat 5 5931 KS Tegelen Tel [077] 373 27 68 www.passepartout.kerobei.nl passepartout@passepartout.kerobei.nl

Positief

Zoals in niveau 1 en 2, streven we ook op niveau 3 naar positieve uitkomsten. Echter de veiligheid van allen staat voorop. De groep – de andere klasgenoten- en de leerkracht mogen nooit de dupe zijn van onacceptabel gedrag op niveau 3.

We zijn positief en zoeken naar oplossingen, maar stellen heel duidelijk onze grenzen.

Basisschool PassePartout Van Wevelickhovenstraat 5 5931 KS Tegelen Tel [077] 373 27 68 www.passepartout.kerobei.nl passepartout@passepartout.kerobei.nl

Het disrespect protocol op niveau 3

Ons disrespect protocol op niveau 3 ziet er als volgt uit:

- 1) Consequenties en maatregelen bij ongewenst gedrag
- 2) Incidentenregistratie van ongewenst gedrag
 - vastleggen in leerlingdossier binnen ParnasSys
- 3) Het pestprotocol, inclusief de OPA methode
- 4) Interventies op niveau 2
- 5) Partnerschap met ouders
- 6) Dossiervorming
- 7) Permanente monitoring pestproblematiek tot en met groep 8